

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie **P. M.**

po rozpoznaniu wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2017 r., sygn. akt II AKa 9/17, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 3 listopada 2016 r., sygn. akt IV K 251/15,

p o s t a n o w i ł:

1) oddalić wniosek;

2) obciążyć P. M. kosztami sądowymi postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania.

Tomasz Artymiuk

Piotr Mirek

Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 3 listopada 2016 r. (sygn. akt IV K 251/15) P. M. został uznany winnym przestępstwa z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k., za które na mocy art. 148 § 2 pkt 2 k.k. przy zast. art. 11 § 3 k.k. skazano P. M. na karę dożywotniego pozbawienia wolności. Wyrok ten w zakresie skazania i kary został

utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2017 r. (sygn. akt II AKa 9/17).

Obrońca skazanego P. M., na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a) i b) k.p.k., art. 542 § 1 k.p.k. wniósł o:

- „1. wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 3 listopada 2016 r., sygn. akt IV K 251/15, zmienionym w części wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2017 r., sygn. akt II AKa 9/17, od którego kasację rozpoznawał Sąd Najwyższy pod sygnaturą IV KK 539/17, a która to kasacja została oddalona, z uwagi na pojawienie się nowych dowodów;*
- 2. uchylenie rozstrzygnięć Sądu Najwyższego oraz Sądu I i II instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gliwicach.”*

Obrońca zawniioskował także o:

- „1. przeprowadzenie dowodu z pisma A. B. na okoliczność wystąpienia podstaw wznowienia w/w postępowania;*
- 2. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka A. B. - po uprzednim ustalenia jednostki penitencjarnej, w której aktualnie przebywa skazany A. B. - na okoliczność wystąpienia podstaw wznowienia w/w postępowania.”*

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Uzasadnieniem wniosku obrony była okoliczność, że skazany dowiedział się, że osoba o imieniu A. B. , przebywając w Areszcie Śledczym w Z., miał kontakt z P. K. , który był tymczasowo aresztowany (ten ostatni współuczestniczył w popełnieniu czynu zabronionego razem ze skazanym P. M.). Z informacji, jakie uzyskał P. M. ,

wynika, że to P. K. odegrał kluczową rolę w zdarzeniu, za które P. M. odbywa obecnie karę pozbawienia wolności, czego wyrok w sprawie zdaniem obrony nie uwzględnił. Według pisma od A. B., P. M. uderzył pokrzywdzonego jedynie raz kawałkiem betonu, natomiast P. K. wielokrotnie skakał po głowie pokrzywdzonego, gdy ten leżał na ziemi. Z uwagi na ujawnienie tych nowych okoliczności, które wcześniej nie były znane skazanemu, zdaniem obrony wznowienie postępowania wydaje się niezbędne, ponieważ może prowadzić do co najmniej zmiany wymiaru kary orzeczonej wobec P. M. .

Procedura wznowienia postępowania nie jest zwykłą formą kontroli prawomocnych decyzji sądowych w ramach normalnego toku instancji. W jej ramach nie przeprowadza się ponownej oceny poprawności wcześniej zakończonego prawomocnie postępowania karnego, w tym zbierania dowodów czy ich oceny. Strona wnioskująca o wznowienie postępowania na podstawie tzw. "propter nova" (art. 540 § 1 pkt 2 lit. B k.p.k.) musi przedstawić nowe fakty lub dowody, które nie były znane jej ani sądowi w czasie pierwotnego procesu, a które mogą z dużym prawdopodobieństwem wskazywać to, że osoba została skazana za czyn zagrożony surowszą karą niż pozwalał na to stan faktyczny, nie uwzględniono okoliczności mogących prowadzić do nadzwyczajnego złagodzenia kary, lub też błędnie założono okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary (art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k.). Zasadnicze znaczenie ma przy tym wysoki stopień prawdopodobieństwa, że uwzględnienie tych nowo ujawnionych okoliczności może doprowadzić do uniewinnienia osoby skazanej albo złagodzenia podstaw jej odpowiedzialności karnej.

Nie może budzić wątpliwości, że nie jest w tej mierze wystarczające dla zakładanego przez autora wniosku rezultatu w postaci wznowienia postępowania zgłoszenie w takiej nadzwyczajnej skardze jakichkolwiek wątpliwości co do trafności zapadłego rozstrzygnięcia. Tylko bowiem wtedy, gdy owe nowe fakty lub dowody w sposób realny wskazują, że zachodzi wysokie, a nie jakiekolwiek prawdopodobieństwo, iż po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od orzeczenia poprzednio wydanego, ten nadzwyczajny środek zaskarżenia może zostać uwzględniony.

W sprawie niniejszej owymi nowymi dowodami miałyby być dopiero depozycje wskazanej do przesłuchania osoby, która (w zależności od ich treści) mogłyby rzucić nowe światło na sposób działania drugiego ze współsprawców przestępstwa. Zresztą sam wnioskodawca nie precyzuje, dlaczego ewentualna inna ocena sposobu współdziałania sprawców miałyby wypełniać przesłanki wskazanych przepisów k.p.k. Nowe dowody mają wskazywać, że np. nie zastosowano wobec sprawcy obligatoryjnego nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary. Z analizowanego wniosku nic takiego nie wynika. Nadto podkreślić należy, że okoliczności, co do których miałyby zeznawać A. B. dotyczą tego, co opowiedzieć mu o zdarzeniu miał drugi współoskarżony zbrodni popełnionej wraz z P. M. . Jednak w toku postępowania, którego wznowienia domaga się obrona ów współoskarżony (i następnie skazany) P. K. składał wszak wyjaśnienia w tej sprawie. Informacji pochodzących od współoskarżonego, nawet jeśli inaczej po latach opisywałyby zdarzenie, nie można na gruncie przesłanek wznowienia potraktować jako nowych dowodów nieznanych wcześniej. Nie stanowi podstawy do wznowienia prawomocnie zakończonego postępowania okoliczność zmiany zdania przez skazanego i wskazanie na inny, niż ustalono w postępowaniu karnym przebieg zdarzenia. Odmienne stanowisko prowadziłoby do wniosku, że nie ma w istocie stabilności prawomocnych orzeczeń i w każdym czasie mogą być one wznawiane jeżeli tylko świadkowie czy skazani postanowią przedstawić inną wersję wydarzeń.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]

Tomasz Artymiuk

Piotr Mirek

Włodzimierz Wróbel

